

Sygn. akt: I C 287/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Hajduk
Protokolant:	sekretarz sądowy Aleksandra Strumiłowska

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2019 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa J. P., T. P.

przeciwko Zarządowi (...) S.A. w T.

przy udziale interwenienta ubocznego (...) S.A. w Ł.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego Zarządu (...) S.A. w T. na rzecz powódki T. P. kwotę 120.000 (sto dwadzieścia tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 lutego 2017 r.,
2. zasądza od pozwanego Zarządu (...) S.A. w T. na rzecz powoda J. P. kwotę 100.000 (sto tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 lutego 2017 r.,
3. zasądza od pozwanego na rzecz powódki T. P. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego,
4. zasądza od pozwanego na rzecz powoda J. P. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego,
5. nakazuje pobranie od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sadu Okręgowego w Gliwicach kwoty 11.000 (jedenaście tysięcy) złotych tytułem kosztów sądowych, od uiszczenia których powodowie byli zwolnieni.

SSO Wojciech Hajduk

IC 287/18

UZASADNIENIE

Powodowie J. P. i T. P. w osobnych pozwach (sygn XIIC 206/18 i XIIC 207/18) domagali się zasądzenia od pozwanego Zarządu (...) S.A. w T. na rzecz J. P. kwoty 100.000zł z odsetkami od 27 lutego 2017r. oraz na rzecz powódki T. P. kwoty 120.000zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 27 lutego 2017r. W uzasadnieniach wskazali, że w dniu 30.09.2000 r., pracownik pozwanego (...) SA w T., B. I. nieumyślnie naraziła ich 3,5 letnią córkę D. P. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu poprzez niedopełnienie swoich

obowiązków służbowych polegających na utrzymaniu w należyтым stanie sanitarno-porządkowym i technicznym administrowanych budynków i nie sprawdziła w sposób właściwy zabezpieczenia studzienki kanalizacyjnej przy budynku nr (...) przy ul. (...) w T., co doprowadziło do wpadnięcia do tejże studzienki D. P. i jej śmierć poprzez utonięcie. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 28.12.2003r. sygn. akt II K 453/01 B. I. została uznana winną popełnienia zarzucanego jej czynu, tj. występku z art. 160 § 3 k.k. w zw. z art. 155 k.k. w zw. z art. art. 11 § 2 k.k. i skazana na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym okresem jej zawieszenia na okres 3 lat. Wyrok ten został zmieniony Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach VI z dnia 11.07.2003r. sygn. akt VI Ka 288/03 zmieniono wyrok I instancji w ten sposób, że uznano, iż oskarżona czynem przypisanym jej zaskarżonym wyrokiem wyczerpała znamiona występku z art. 155 k.k. i ten przepis przyjęto jako podstawę prawną wymiaru kary. Odpowiedzialność za skutki wypadku z dnia 30.09.2000 r. ponosi Zarząd (...) S.A. w T.. Zgodnie bowiem z art. 120 § 1 k.p. w razie wyrządzenia przez pracownika przy wykonywaniu przez niego obowiązków pracowniczych szkody osobie trzeciej zobowiązany do naprawienia szkody jest wyłącznie pracodawca. B. I. będąc pracownikiem Zarządu (...) uchybiła obowiązkom nań ciążyącym, a to utrzymania w należyтым stanie sanitarno-porządkowym i technicznym administrowanych budynków w tym studzienek kanalizacyjnych, czym naraziła na niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Powodowie pismem z dnia 8.02.2017r. zgłosili pozwanej roszczenie z tytułu naruszenia dóbr osobistych w związku ze śmiercią córki. Nie otrzymali odpowiedzi. Powódka w uzasadnieniu pozwu wskazała dodatkowo, że wraz z córeczką D. wybrała się na wspólny spacer. Córka D. wpadła do niezabezpieczonej studzienki kanalizacyjnej i mimo prób jej uratowania - zmarła poprzez utonięcie. Powódka nie mogła uwierzyć w to co się stało. W jednej chwili jej życie zamieniło się w koszmar, nagle straciła swoją ukochaną córeczkę. Jedyne co trzymało powódkę przy życiu to jej 1,5 letni synek D., to dla niego wraz z mężem starali się poradzić z tragedią jaka spotkała ich rodzinę. Do dnia wypadku tworzyli szczęśliwą, pełną rodzinę. Nigdy nie pogodzi się ze stratą córeczki, do dnia dzisiejszego wspomnienie o niej wywołuje łzy i ogromną tęsknotę. Powódka zastanawia się jakby teraz wyglądała D., jakby ułożyło się życie powódki, gdyby ona żyła. Powód w uzasadnieniu pozwu wskazał, że w chwili wypadku był w pracy, a o zdarzeniu dowiedział się od znajomej. Natychmiast udał się na miejsce zdarzenia. Widoku karetke pogotowia, policji i zapłakanej żony powód już nigdy nie wyprze z pamięci. Ciągłe towarzyszy mu poczucie winy. Do dnia wypadku z dwójką dzieci - D. i D. tworzyli szczęśliwą, pełną rodzinę. Utracili swoją malutką córeczkę, swoje serduszko i największe oczko w głowie. Do końca życia powód będą się zmagali się z ogromnym żalem do administratora budynku za niedopilnowanie swoich obowiązków, w następstwie czego życie straciła jego córka. Pomimo upływu czasu, strata dziecka i to w tak tragicznych okolicznościach nigdy nie przestanie wywoływać żalu, poczucia ogromnej krzywdy.

Pozwany Zakład (...) S.A. w T. w odpowiedziach na pozwy przyznał, że w dniu 30.09.2000r. ich 3,5 letnia córka D. P. wpadła do niewłaściwie zabezpieczonej studzienki kanalizacyjnej przy budynku nr (...) przy ul. (...) i poniosła śmierć poprzez utonięcie. Zarządcą budynków będących własnością gminy była pozwana spółka. Zarzucił, że roszczenia powodów są wygórowane albowiem od daty zdarzenia upłynęło 17 lat i trudno sobie wyobrazić aby dopiero obecnie odczuli oni zerwanie więzi łączących ich z córką, a nasilenie bólu i cierpienia jak się wydaje nie jest już tak mocno odczuwalne. Wniósł o przypozwanie (...) S.A. w Ł., gdzie był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej.

Postanowieniem z dnia 19.10.2017r. sygn. XIIC 206/17 połączono sprawy z powództwa T. P. przeciwko Zakładowi (...) S.A. w T. o zapłatę i z powództwa J. P. przeciwko Zakładowi (...) S.A. w T. o zapłatę sygn. XIIC 207/17 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia [postanowienie k-36].

Pismem z dnia 19.02.2018r. [k- 110] interwencję boczną po stronie pozwanego zgłosił (...) S.A. w Ł..

SĄD USTALIŁ

W dniu 30.09.2000 r. powódka T. P. wraz z 1,5 rocznym synem D. i 3,5 letnią córką D. wybrała się na spacer. Wyszli z mieszkania przy ul. (...) w T.. D. spacerowała samodzielnie, powódka szła z synem D. i wózkiem z lalkami od D.. W pewnym momencie, przy budynku (...) przy ul. (...) w T., D. podbiegła do innych dzieci, wróciła się po wózek z lalkami, nadepnęła na róg kłapy od studzienki kanalizacyjnej i na oczach matki wpadła do środka. Powódka podjęła próbę ratowania, starała się uchwycić rękę córki, również sąsiedzi starali się ją wydobyć. D. wyciągnęła dopiero wezwana

straż pożarna. Podjęto reanimację, przewieziono ją do szpitala, następnie do kliniki w Z., gdzie po czterech dniach zmarła. Powód w chwili wypadku był w pracy, o zdarzeniu dowiedział się od znajomej. Natychmiast udał się na miejsce, gdzie zastał zapłakaną żonę, nieprzytomną córkę oraz Policję i karetkę pogotowia [zeznania świadka M. Ł. k- 119, zeznania powódki k-120 i powoda k-120-121]. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 28.12.2003r. sygn. akt II K 453/01 pracownik pozwanego Zakładu (...) S.A. w T. B. I. została uznana winną popełnienia występku z art. 160 § 3 k.k. w zw. z art. 155 k.k. w zw. z art. art. 11 § 2 k.k. polegającego na niedopełnieniu obowiązków służbowych, nakładających na nią obowiązek utrzymania w należytym stanie sanitarno-porządkowym i technicznym administrowanych budynków i niesprawdzeniu w sposób właściwy zabezpieczenia studzienki kanalizacyjnej przy budynku nr (...) ul. (...), co doprowadziło do wpadnięcia do tejże studzienki D. P. i jej śmierć poprzez utonięcie. Jednocześnie Sąd Rejonowy wymierzył karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym okresem jej zawieszenia na okres 3 lat oraz zasądził na rzecz powodów nawiązkę w wysokości 19.000zł. Wyrok ten został zmieniony wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach VI z dnia 11.07.2003r. sygn. akt VI Ka 288/03 w ten sposób, że uznano, iż oskarżona czynem przypisanym jej zaskarżonym wyrokiem wyczerpała znamiona występku z art. 155 k.k. i ten przepis przyjęto jako podstawę prawną wymiaru kary. Jednocześnie Sąd Okręgowy obniżył nawiązkę do kwoty 7.600zł [dowód: wyrok SR w Tarnowskich Górach i SO w Gliwicach].

Do dnia wypadku powodowie wraz dwójką dzieci tworzyli szczęśliwą, pełną rodzinę. D. była wyczekiwanyim dzieckiem. T. P. przed jej urodzeniem kilkakrotnie traciła ciążę. Na skutek wypadku powodowie przeżyli koszmar, nagle stracili swoją ukochaną córkę. Powódka schudła i osiwiła. Wspierali się z mężem, starali się poradzić z sobie tragedią z uwagi na konieczność wychowania 1,5 rocznego syna D. [zeznania powódki k- 120, zeznania pozwanego k- 121]. W następstwie utraty córki powodowie przeżyli objawy ostrej reakcji na silny, nagły, czynnik stresotwórczy, które następnie przekształciły się u obojga w przedłużony i niedokończony, z uwagi na charakter relacji rodzic – dziecko, proces żałoby, obserwowany u powódki w formie umiarkowanego obniżenia nastroju, zaś u powoda w formie zaprzeczania i somatyzowania stanów emocjonalnych [opinie psychiatryczno-psychologiczne biegłych: psychologa A. S. i psychiatry M. J. k-147 -152].

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o zeznania świadka M. Ł. i stron, nadto w oparciu o wskazane wyżej wyroki Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach i Sądu Okręgowego w Gliwicach oraz niekwestionowaną opinię biegłych.

SĄD ZWAŻYŁ

Odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku, w wyniku którego poniosła śmierć małaletnia D. P., pozostaje poza sporem. Wypadek, miał miejsce przed wejściem w życie przepisu [art. 446 § 4 k.c.](#) stanowiącego obecnie podstawę do dochodzenia od zobowiązanego zadośćuczynienia za śmierć osoby najbliższej. Za skutki zdarzeń, które wystąpiły w okresie poprzedzającym obowiązywanie powyższego przepisu, obowiązany do ich naprawienia również odpowiada tyle, że na podstawie [art. 448 k.c.](#) w związku z [art. 24 § 1 k.c.](#) Śmierć była skutkiem deliktu, za który z mocy [art. art. 120 § 1 k.p.](#) odpowiedzialność ponosi strona pozwana.

Więź rodzinna jest jednym z dóbr osobistych w rozumieniu [art. 23 k.c.](#), a jej bezprawne naruszenie uzasadnia roszczenie o wypłatę zadośćuczynienia. Zgodnie z [art. 448 §1kc](#) w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę [...]. Przyznanie oraz wysokość zadośćuczynienia zależy od całokształtu okoliczności i od uznania Sądu. Zadośćuczynienie zależy więc od wszystkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy w tym: rodzaju naruszonego dobra, zakresu (natężenia i czasu trwania) naruszenia, trwałości skutków naruszenia i stopnia ich uciążliwości, stopnia oraz czasu trwania cierpień psychicznych. Podkreślić należy, że niemożliwym jest ściśle ustalenie zadośćuczynienia ze względu na istotę szkody jaką jest cierpienie wywołane śmiercią osoby bliskiej. Tego rodzaju krzywdy nie sposób precyzyjnie odnieść do jakiegokolwiek wartości ujętej w pieniądzu. Powódka straciła najbliższą osobę – córkę. Żadna kwota nie zrekompensuje tej straty. Zadośćuczynienie orzeczone przez Sąd winno stanowić godziwą kompensatę krzywdy opartą jednak na obiektywnych okolicznościach. Oczywistym jest, że śmierć osoby bliskiej jest ogromnym bólem dla każdego bliskiego, niezależnie od tego, w jakim jest wieku. Niemniej trauma rodziców tracących dziecko jest wyjątkowo trudna do zniesienia i powoduje dolegliwe skutki

w psychice. W niniejszej sprawie trauma obojga rodziców jest spotęgowana tym, że powódka była świadkiem umierania 3,5 letniej córki, próbowała ją ratować, obserwowała bezsilnie jak inne osoby podejmują bezskuteczną próbę, świadoma bezsilności czekała przy umierającej córce na przyjazd straży pożarnej. Akcja ratunkowa okazała się nieskuteczna. Trauma powódki T. P. i okoliczności śmierci córki bez wątpienia spotęgowały cierpienia powoda J. P.. Nie można też tracić z pola widzenia faktu, że od śmierci D. minęło już 17 lat, a wpływ czasu nieznacznie złagodził straty psychiczne. Wystąpił silny ślad pamięciowy dotyczący sytuacji urazowej, świadomość beznadziejności, pustki i bezsilności. Pojęcie "sumy odpowiedniej" ma charakter nieokreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazane są kryteria, którymi należy kierować się przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Należy podkreślić, że powołanie się przy ustalaniu zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę na potrzebę utrzymania wysokości zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, nie może prowadzić do podważenia kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia. W niniejszej sprawie rozmiar doznanej krzywdy i jej skutki są wyjątkowo znaczne. Wynikają z faktu, że powódka była bezsilnym świadkiem wypadku i powolnej śmierci córki. Rzutują na ich obecne życie. Ustalenie rozmiaru krzywdy ma podstawowe znaczenie dla określenia odpowiedniej sumy, która jako zadośćuczynienie miałaby stanowić jej pieniężną kompensatę. Jak wyżej wspomniano z uwagi na niemajątkowy charakter krzywdy nie jest możliwe jej określenie w pieniądzu, jednak wysokość zadośćuczynienia powinna odpowiadać jej wielkości, ponieważ w przybliżeniu świadczenie stanowić ma ekwiwalent utraconych dóbr, w tym przypadku najważniejszych dóbr tj. zdrowia i życia córki oraz prawa do życia w pełnej rodzinie. Skoro zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny nie może być ani symboliczne ani nadmierne. Ustalenie jego wysokości pozostawione jest uznaniu Sądu. Wszystkie okoliczności sprawy są jasne. Odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku pozostaje zaś poza sporem. Powódka przeżyła śmierć bardzo intensywnie, była świadkiem i uczestnikiem niewyobrażanej tragedii, rzutowało to również negatywnie i intensywnie na rozmiar cierpień jej męża. Uzasadnia to przyznanie zadośćuczynienia w żądanej wysokości 120.000zł na rzecz powódki i 100.000zł na rzecz powoda, niezależnie od zasądzonej przez sąd karny nawiązki. Należy stwierdzić, że kwoty te są adekwatne do doznanej krzywdy i naruszonego dobra oraz odpowiadają aktualnym warunkom i stopie życiowej społeczeństwa.

W związku z powyższym w pkt 1 i 2 wyroku na mocy art. 448 kc w zw z art. 24 kc zasądzone na rzecz powódki kwotę 120.000zł oraz na rzecz powoda 100.000zł. oraz na zasadzie art. 481 k.c. zasądzone odsetki od dnia 27 lutego 2017r. Pozwana pozostawała w opóźnieniu z uwagi na zgłoszone wcześniej żądanie zapłaty. W pkt 3 i 4 wyroku na zasadzie art. 98kpc zasądzone koszty zastępstwa procesowego w minimalnej stawce po 5.400zł. W pkt 5 nakazano pobrać od pozwanego 11.000zł tytułem opłat od uiszczenia których powodowie byli zwolnieni.